

зетя. По този начин семействата демонстрират пред всички материалното си състояние.

Специфичен момент от женските обичаи на сватбата при “турските” цигани/ роми е *ходенето на баня* /”хамани”/ и кьносването.

Завеждането на булката на баня в началото на XX век в Самоков става: “... без коли и мъже. Тогава – след и около нея – вървят старите жени, а младите невести, девойките и децата, излезли от банята, под звуците на музиката извиват кръшни хора и кючеци на площада и из улиците дори до дома...” (Пейчева 1999: 34).

В Старозагорско в петък булката отива в градската баня с 15-20 жени и от мъжката, и от женската страна. Вътре всички се нареждат в кръг, играят, в средата поставят съдинка с вода, която булката рита три пъти. Докато специално наетата телячка къпе момичето, всички го оглеждат да не би да има “кусур”, радват му се, хвалят го. След банята свекървата я облича в нови хубави дрехи, сплитат косите ѝ и отиват в дома на момичето (хорохая) или на момчето (фичери), където се слага богата трапеза, за всички жени ходили на баня.

В Сливен в четвъртък майката на булката и свекървата „калесват на баня” своите роднини с карамфил и босилек. В събота към обяд жените и от двата рода водят булката на баня. С музика се връщат в къщи, където се гощават (Георгиева 1966: 39).

В петъкния ден при софийските йерлии две млади момичета, близки на булката, вземат карамфили, увити в кърпа и ги разнасят из махалата. Така предлагат на жените да дойдат с булката в събота на баня. Канят наред, почвайки от най-близката къща. В събота след обяд свекървата с жени от двата рода завеждат булката на баня. Носят погача. При влизане в банята те пеят песента: “Да влизаме в банята/ да ни дадат булката/ да я кьносаме,/ че е много хубава”. След като свекървата изкъпи момичето, облича я в празнична рокля, дарена от нея. На излизане разчупват погачата над главата на булката, раздават я и я изяждат с благословия да е сладка и да ражда деца (Марушиакова 1992-в: 87; Дечева 2004: 115). Този ритуал има характер на оглеждане и очистване чрез вода.

Кьносването, което става в дома на момичето, е широко разпространено сред “хорохане” рома. Дълбоките корени на този обичай могат да се търсят както в древната индийска практика, така и в мюсюлманския сватбен ритуал, който е припознат в традицията на “хорохане” рома.